

Valsts izglītības satura centrs

Skolas tēlu veidojošie aspekti

Metodiskie ieteikumi

2016

Skolas tēlu veidojošie aspekti

Latvijā pēc Izglītības un zinātnes ministrijas statistikas datiem šobrīd darbojas vairāk nekā 1000 skolu. Izglītības process tajās tiek organizēts saskaņā ar izglītības standartiem, programmām un dažādiem normatīvajiem aktiem, vēsturiskajām tradīcijām. Skolu darbību ietekmē arī citās skolās aizgūtā pieredze un dažādi citi vienojoši nosacījumi un aspekti. Skolas darbojas vienotā, valstī noteiktā izglītības sistēmā.

Līdz ar to jo īpaši būtiska ir skolas individuālā tēla veidošana un popularizēšana. Domāju, ka ikviena pedagoga gandarījums ir dzirdēt savus audzēkņus ar lepnumu sakām: „Tā ir mana skola. Tā ir pati labākā skola. Es ar savu skolu lepojos.” Taču cik bieži un veiksmīgi mums izdodas šīs vērtības apziņu skolēnos iedzīvināt?

Imants Ziedonis savā publicistiskajā darbā „Kurzemīte” vairākkārt pieskaras vienreizīguma, neatkarotāmības, unikalitātes nozīmei ikviena cilvēka pieredzes bagātināšanā un redzesloka paplašināšanā, sabiedrības attīstības un izaugsmes veicināšanā. Atšķirīgais skaistums, daudzveidība, spēja būt īpašam tiek meklēta gan dabā, gan cilvēkos.

Tā, piemēram, „Koks ir skaists ne ar to, ar ko viņš līdzīgs citiem, bet ar ko viņš atšķiras.”, vai arī „Katram strautam sava čala, vienīgi grāvji visi tek vienādi. Nevajag strautus iztaisnot, nevajag iztaisnot par grāvjiem.”

Līdzīgi mēs varam teikt arī par skolām. Gadu gaitā izglītības iestādēs Latvijā ir iesakņojušās vienotas tradīcijas svētku svinēšanā, dažādu pasākumu organizēšanā, skolās ir izglītības standartos noteiktas mācību programmas, interešu izglītības pulciņi, skolas aizgūst idejas cita no citas dažādās darbības jomās. Katra vēlas iespējami plašāk savu veikumu parādīt citiem, akcentējot savu atšķirīgumu. Pedagogu, skolēnu un ikviena ar skolu saistītā cilvēka prasme ir kopīgiem spēkiem atrast vai arī veidot no jauna savai skolai īpašo. Tas ļauj iegūt parliedību, ka tāda skola ir tikai viena vienīgā, un patiesi lepoties ar to.

Veidojot skolas tēlu un to popularizējot sabiedrībā, tiek izcelts pozitīvais skolā un pedagogu darbībā, tā veicinot audzēkņu piesaistīšanu konkrētajai izglītības iestādei, sekmējot skolēnu patriotisko audzināšanu, pilsonisko aktivitāti un nostiprinot piederības izjūtu savai dzimtajai vietai. Visbiežāk sabiedrības stereotipos valda priekšstats, ka jēdzieni „patriotisms” un „pilsoniskums” ir asociējami ar valsti kopumā. Taču mēs katrs vispirms nākam no ģimenes un pēc tam skolas un ģimenes mijiedarbībā pakāpeniski veidojamies par pilntiesīgiem sabiedrības locekļiem. Tieši šajā lokālajā līmenī – ģimenē un skolā – ir cilvēka patriotisma jūtu un pilsoniskās apziņas attīstības pirmsākums.

Valsts jaunatnes iniciatīvu centrs (kopš 2009.gada jūlija Valsts izglītības satura centrs) sadarbībā ar rajonu/pilsētu izglītības pārvaldēm un izglītības iestādēm pasākumu cikla „Tu esi Latvija” ietvaros (laika posmā no 2007.gada līdz 2008.gada novembrim) organizēja konkursu „Mana skola”.

Konkursa mērķis:

- rosināt skolēnus pētīt, pilnveidot vai arī no jauna veidot skolas simboliku;
- attīstīt prasmes prezentēt skolas nozīmīgumu pilsoniskajā audzināšanā;
- prast ieraudzīt un parādīt citiem savas skolas vienreizīgumu, unikalitāti un tās atšķirīgās vērtības un nianšes, kuras šo skolu padara īpašu citu izglītības iestāžu vidū.

Skolēni veidoja aptuveni 10 minūšu garu savas izglītības iestādes prezentācijas materiālu, izmantojot multimediju iespējas (*DVD, PowerPoint, videofilma*), iekļaujot prezentācijās demonstrējamo un vizuālo materiālu, kā arī skolēnu stāstījumu un muzikālo izpildījumu.

Prezentācijas veidoja skolas, klases, atsevišķas klašu grupas, skolēnu pašpārvaldes, interešu izglītības pulciņi un mākslinieciskās pašdarbības kolektīvi, kā arī atsevišķos gadījumos prezentācija bija kāda skolēna individuālais darbs (kā projekts vai vienkārši iniciatīva).

Pieeja prezentācijas sagatavošanai konkursa dalībniekiem bija dažāda. Tika prezentēta gan skolas vēsture kopumā, gan atsevišķi vēsturiskie aspekti – skolas simbolikas izveide, skolas ēkas vēsture, paaudžu maiņa skolā, skolas absolventi – sabiedrībā populāri cilvēki, skolas tradīcijas, to kopšana un veidošana. Vairākām izglītības iestādēm konkurss bija motivācija jaunas simbolikas radīšanai – tapa karogi, emblēmas, skolas himnas, skolas formas. Dažas skolas sevi prezentēja, akcentējot vienu darbības jomu, piemēram, mūzikas stundas manā skolā, vizuālā un lietišķā māksla, literārā un muzikālā jaunrade u.tml. Skolu prezentācijās interesanti atspoguļojās novadu atšķirības un tradīcijas, lepnums par savu dzimto vietu un skolas piederība tai, nacionālo minoritāšu (mazākumtautību piemēram, krievu, poļu, igauņu, lietuviešu) iekļaušanās kopējā Latvijas sabiedrībā un izglītības sistēmā.

Žūrija vērtēja skolēnu veikumu, ņemot vērā vairākus kritērijus:

- prasmi strādāt ar novadpētniecības materiāliem un to izmantošanas meistarību;
- valodas kultūru;
- jaunradi;
- tehnisko iespēju dažādību, izmantojot multimediju iespējas;
- iesniegto prezentāciju estētisko noformējumu;
- skolēnu priekšnesumu prezentācijas laikā.

Konkursā iesniegtās prezentācijas atklāja skolēnu radošo izdomu, atraktīvu un dažkārt pat labsirdīga humora pilnu pieeju materiāla sagatavošanai, sirsnību, domas dziļumu, pietāti pret vēsturiskajām vērtībām, radošās komandas saliedētību, patiesu lepnumu par savu piederību dzimtajai vietai, savai skolai.

Konkursa organizētāji, žūrijas komisija un paši konkursa dalībnieki izteica cerību, ka šāda veida pasākums nebūs vienreizējs vai kampaņveidīgs, atzīmējot Latvijas dzimšanas dienu, bet tiks turpināts, jo daudzviet darbs pie skolas tēla veidošanas ir tikai iesākts, tā attīstības iespējas ir plašas un ilgtspējīgas.

Idejas turpinājums sekoja 2009./2010.mācību gadā, gatavojoties X Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkiem. Domājot par svētku piecdesmitgadi, jo svētku aizsākums datējams ar 1960.gadu, tika organizēts projekts „Mantojums”. Projekts piedāvāja iespēju ikvienam izglītības iestādes audzēknim un izglītības iestādei atrast savu vietu svētkos, izjust līdzdarbošanās prieku, piederības izjūtu svētku norisēs un vēlmi piedalīties tautas nemateriālā kultūras mantojuma izpētē, saglabāšanā, papildināšanā un nodošanā nākamajām paaudzēm.

Projekta mērķi:

- Iesaistīt Latvijas sabiedrību nacionālās identitātes un valstiskās apziņas stiprināšanā, tautas tradīciju un kultūras vērtību saglabāšanā, dokumentējot vēsturiskas liecības un privātas atmiņas par jau notikušajiem skolēnu dziesmu un deju svētkiem, savācot un apkopojot cilvēku atmiņās palikušo skolēnu dziesmu un deju svētku notikumus.

Projektā tika piedāvāta iespēja piedalīties un radoši izpausties trīs aktivitātēs. Viena no tām tika veidota kā konkursa „Mana skola” turpinājums. Skolēniem tika piedāvāta iespēja veikt materiālu izpēti un atlasīti par savas skolas dziedāšanas un deju tradīcijām, mūzikas un deju skolotājiem, skolēnu, skolotāju un absolventu jaunrades dzejām vai dziesmām skolai, līdzdalību Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkos dažādos vēsturiskajos laikposmos un visdažādākajām aktivitātēm dziesmu svētku kontekstā. Aktivitāte – konkurss ieguva nosaukumu „Mana skola dziesmu svētku zīmē”.

2010/2011.mācību gadā Valsts izglītības satura centrs dodas soli tālāk, aicinot izglītības iestādes iesaistīties konkursā „Tu nenāc tikai no sevis”. Ar šo konkursu mēs vēlamies paplašināt priekšstatus par skolas tēlu veidojošajiem nosacījumiem, akcentējot katra indivīda lomu, savstarpējo attiecību kultūras, etiķetes un skolas vides nozīmīgumu tās kopējā tēla veidošanā.

Konkursa mērķis ir pilnveidot skolas kultūrvidi un popularizēt labās prakses piemērus pozitīvas skolas vides veidošanā.

Skolēniem/audzēkņiem individuāli, skolēnu/audzēkņu grupām, pašpārvaldēm vai klasēm tiek piedāvātas iespējas izpētīt un atspoguļot CD vai DVD prezentācijā skolas labo pieredzi vai veidot jaunas tradīcijas šādās jomās:

- Cilvēku savstarpējo attiecību kultūras, etiķetes, valodas kultūras, apģērba kultūras, tolerances un iecietības veicināšanas pasākumi, aktivitātes un tradīcijas izglītības iestādē.
- Skolēnu izpratnes veidošana par saviem pienākumiem, tiesībām un atbildību, sasniegumiem pašattīstībā.

Skolas tēla veidošanai nevar būt ciklisks raksturs, tam jānotiek nepārtraukti, pārdomāti un mērķtiecīgi, saprotot un apzinoties, ka skola veidojas no mums katra atsevišķi un visiem kopā. Tādēļ, apkopojot konkursu laikā gūtās atziņas, izkristalizējušies vairāki metodiskie paņēmieni un idejas skolas tēla veidošanai un popularizēšanai.

Skolas prezentācijas izveides saturiskie aspekti

Vēsturiskā pieeja ir visbiežāk izmantotais paņēmiens skolas darbības un nozīmīguma atspoguļošanai. Izglītības iestādes var izvēlēties viena atsevišķa aspekta vai skolas izaugsmes un attīstības vēstures izpēti kopumā:

- Aplūkojot **skolas kopējo attīstības vēsturi**, visnozīmīgākais darba posms ir pārdomāta un strukturēta vēsturiskā materiāla atlase turpmākai izmantošanai prezentācijas materiālu veidošanā, izvērtējot un atšķirot būtisko no mazāk būtiskā.
- Skolas prezentēšanai plaši izmantots paņēmiens ir kāda **atsevišķā vēsturiskā aspekta izpēte**, piemēram,
 - skolas ēkas vēsture

Šī aspekta izpētē īpaša priekšrocība ir skolām, kuras atrodas senākās celtnēs, un pati ēka piedzīvojusi vairākus vēsturiskos laikposmus vai arī dažādas fasādes izmaiņas un vairākkārtēju pārbūvi. Skola laika gaitā var būt mainījusi savu atrašanās vietu vai nosaukumu, statusu. Interesantas vēsturiskās liecības ne vienā vien izglītības iestādē sniedz iekšējais interjers un tā izmaiņas cauri gadiem. Tā, piemēram, iespējams pētīt kādas klases, mācību kabineta vēsturi.

- skolas simbolikas vai atsevišķu tās elementu – karoga, himnas, žetona, ģērboņa, emblēmas vai logo, formas tērpa, devīzes u.c. – izveides, saglabāšanas, attīstības vēsture
- vēsturiskais skatījums uz atsevišķu personību nozīmi skolas darbībā

Vairākas skolas Latvijā savā nosaukumā nes kādas valstij, dzimtajai vietai vai pašai skolai nozīmīgas personības vārdu, piemēram, Baumaņu Kārļa Viļķenes pamatskola, Dāvja Ozoliņa Apes vidusskola, Jāņa Čakstes Liepājas 10.vidusskola, Daugavpils Juzefa Pilsudska Poļu vidusskola. Veidojot prezentāciju, būtiskāka par personības biogrāfisko datu atspoguļojumu ir prasme parādīt šīs personības saikni ar konkrēto skolu, viņas vēsturisko lomu skolas darbībā un attīstībā, zināšanu un piemiņas saglabāšanu par šo personību mūsdienu skolā un tās tradīcijās. Skolu iespējams prezentēt, palūkojoties

vēsturiskajā skatījumā uz cilvēkiem, kuri tajā dažādos laikposmos strādājuši vai mācījušies – direktori manā skolā, skolas administrācija, skolu dibinātāji, mecenāti, atsevišķu mācību priekšmetu skolotāji (piemēram, dziedāšanas skolotāji manā skolā), sabiedrībā populāras personības, politiskie darbinieki, rakstnieki, aktieri u.c. Interesanta un mūsdienās īpaši nozīmīga pieeja ir apsoguļot paaudžu maiņu izglītības iestādē – skolas absolventu vai skolotāju ģimenes vairākās paaudzēs.

- **vienas mācību vai kādas citas darbības jomas vēsture** – mūzikas stundas manā skolā, Dziesmusvētku tradīcijas cauri laikiem, skolēnu pašpārvalde, sabiedriskās organizācijas, interešu izglītības attīstība u.c.;
- **skolas vēstures liecinieku atmiņu stāstījumi**

Šo stāstījumu vākšanā un pierakstīšanā iesaistāmi gan skolēni, gan skolotāji, gan vecāki.

Tradicionāla, taču vēl nepietiekami apgūta un ļoti nozīmīga pieeja skolas tēla veidošanā ir **skolas simbolu izvēle un pētniecība, simbolikas radīšana, saglabāšana, pilnveide un popularizēšana**. Šajā darbā izmantojams un attīstāms apzinātais vēsturiskais materiāls, gan arī iespējama jaunrade tām skolām, kurām vēl nav savas simbolikas.

Mazāk apgūta un izmantota ir skolu pieredze **simbolu izvēlē vai apzināšanā**. Piemēram, Ludzas novada Nirzas pamatskola, kura bija konkursa „Mana skola” godalgotas prezentācijas autore, sevi raksturo ar trim ļoti vienkāršiem, taču sev ļoti nozīmīgiem simboliem – aku, stārķi un ezeru –, prezentāciju papildinot ar skolas absolventa Andra Vējāna dzeju un vēsturiskiem faktiem par skolas attīstību. Visbiežāk mēs atsevišķi skolas simbolus neakcentējam, taču to izvēle ir būtiska skolas simbolikas izveidē. Skolas simboli ir simbolikas pamatelementi. Ietverot dažādu detaļu attēlojumu skolas emblēmā, karogā, nozīmītē vai citā atribūtikā, būtu nepieciešams apzināties to izvēles pamatojumu. Tie var būt skolai līdzās esošie dabas objekti, skolas himnas vai devīzes tekstā nosauktie simboli, novada etnogrāfisko rakstu zīmes, novada tērpu (piemēram, sieviešu brunču) krāsas vai raksti. Piemēram, Jaunpiebalgas vidusskola kā skolas simbolikas vienojošo elementu pārlicinoši izvēlējusies Piebalgas novada tautastērpa sieviešu brunču krāsu un svītru salikumus, kuri ietverti arī Jaunpiebalgas pagasta ģerbonī.

Īpaši nozīmīgs skolā un tās atspoguļojumā citiem ir nevis fakts, ka skolai ir savi simboli un izveidota simbolika, bet gan, vai skolotāji un skolēni un varbūt arī ikviens ar skolu saistītais cilvēks tos atpazīst, prot lietot un respektēt. Lai veicinātu skolas simbolikas iedzīvināšanu ikviena skolai piederīgā cilvēka apziņā un izveidotu cieņas pilnu attieksmi pret to, izglītības iestādēm ieteicams izveidot nolikumu par simboliku un tās lietošanu un popularizēt to skolā. Vairākas izglītības iestādes Latvijā skolas himnas apguvei pievērsī lielu uzmanību, to ietverot mūzikas un literatūras stundu programmā vai arī klases audzinātāja stundās. Tomēr īpaši nozīmīgi ir skolas himnu apgūt arī pašiem pedagogiem, jo skolēniem būtisks ir skolotāja piemērs un izrādītā attieksme, nevis tikai izteiktais vārds.

Skolas simbolikai ir ļoti plašas pielietošanas iespējas, tādējādi to padarot dzīvu, aktīvi funkcionējošu un visiem atpazīstamu. Skolas to ietver savās mājas lapās, dienasgrāmatu, vizītkaršu, dažādu skolas suvenīru un prezentācijas materiālu (pildspalvu, lineālu, krūzišu, bukletu, kalendāru, uzlīmju u.c.) noformējumā, formas tērpos, telpu dizainā (piemēram, vairākās skolās logo rotā sporta zāles grīdu), skolēnu zinātniski pētniecisko darbu vāka un titullapas vienotā noformējumā u.c.

Skola var tikt atspoguļota un izvērtēta, stāstot **par cilvēkiem, par personībām, kuras jebkādā veidā ir saistītas ar šo izglītības iestādi**, turklāt ne tikai vēsturiskajā skatījumā, bet arī pavisam nesenā pagātnē vai tagadnē:

Domājot par skolu, stereotipiski mēs vispirms tajā redzam skolēnus, skolotājus un daļu administrācijas – direktoru, direktora vietniekus izglītības jomā. Ļoti būtiski ir **izglītības iestādē ievērot, cienīt un respektēt ikvienu cilvēku, kurš tajā strādā, kurš ir tai piederīgs**. Ikvienas izglītības iestādes ikdienu veido mazāku un lielāku darbību kopums. Pazaudējot kādu posmu, lielais mehānisms, kuru mēs saucam par skolu, vairs nedarbosies pilnvērtīgi. Līdz ar to interesantu un emocionālu skolas prezentāciju iespējams izveidot, parādot tajā ikvienas skolai piederīgas personas lomu tās darbībā un attīstībā. Tas var būt gan dežurants, kurš sagaida mūs pie pašām skolas durvīm, gan garderobists, gan kafejnīcas darbinieks, kurš starpbrīžos pārdod mums smaržīgas maizītes, gan skolotājs, gan skolas direktors, gan apkopēji, kuri savu darbu veic, kad stundas jau beigušās, gan vecāki, gan skolas darbiniece, kuru mēs jau vairākās paaudzēs mīļi saucam par „zvana tantiņu”, gan ikviens cits skolas dzīvi veidojošs un atbalstošs cilvēks.

Apzinoties mūsdienu sabiedrības attieksmi pret ģimeni kā vērtību, skolas atainojumam var izvēlēties **ideju par paaudžu vienotību, vērtību pārmantojamību un ģimenes nozīmīgumu**. Dažas skolas veiksmīgi spēj parādīt citiem savu izveidoto vecāku, bērnu un skolotāju sadarbības modeli, šajā sadarbībā gūtās atziņas, izkristalizējušās vērtības, skolas tradīciju pārmantošanas mehānismu un sadarbības partneru dažādās sociālās lomas, kuras dažiem var būt pat vairākas, piemēram, es kā absolvents, vecāks un skolotājs.

Aizkraukles novada ģimnāzijas konkursam „Mana skola” iesūtītās prezentācijas nosaukums „Ej, kurp iedams – visur priekšā savējie”. Tajā savijas divas līnijas – iespēja pastāstīt par savu skolu, kā arī līdztekus gūt jaunas atziņas karjeras izvēlē. Skolēni veikuši izpēti par **absolventu profesijas izvēli un darbu pēc skolas beigšanas**, un prezentācijas materiālā veidojuši stāstu par kādu atgadījumu no mūsdienu skolas dzīves, kurā kā atbalstītāji dažādā veidā iesaistās skolas absolventi – zobārsts, jurists, šuvēja, automehāniķis, pilsētas mērs un citi. Līdz ar to skola lepojas ne tikai ar absolventiem, kuri plašākā sabiedrībā ir populāras un atpazīstamas personas, bet ar ikvienu savu bijušo skolēnu, kurš savā amatā veic sabiedrībai derīgu darbu.

Skolu iespējams popularizēt arī ar **atsevišķu funkcionālu grupu darbību**, piemēram, skolēnu pašpārvaldes vai skolas domes veikums, atsevišķu pulciņu panākumi, ar ko

izglītības iestāde īpaši lepojas, skolā izveidotām sabiedriskām organizācijām un domubiedru grupām.

Izglītības iestādes prezentācijas var veidot, **akcentējot tikai vienu savas darbības virzienu**, kurš ir nozīmīgs tās atpazīstamības rādītājs.

Skolā var būt kādas **īpašas, šai iestādei zīmīgas tradīcijas** – ikdienas un svētku svinēšanas rituāli, netradicionāli svētki, pasākumi un aktivitātes u.c.

Skola var būt **atpazīstama ar kādu noteiktu specializāciju vai darbības virzienu** – lietišķo mākslu, mūzikas stundām vai dažādām muzikālajām aktivitātēm, spēcīgām tradīcijām matemātikā, literārajā jaunradē, olimpiāžu uzvarētājiem, zinātniski pētniecisko darbu autoriem, novadpētniecību, sportu, starptautisko sadarbību, nacionālo piederību un tradīcijām – mazākumtautību skolām u.c. Piemēram, Draudzīgā aicinājuma Liepājas pilsētas 5. vidusskola lepojas ar saviem literārajiem darbiem, prezentācijā piedāvājot ielūkoties jaundarbu krājumos „Radošā bagāža” (2008.) un „Eņģeļu darbnīca”(2006.), Daugavpils J.Pilsudska Poļu vidusskola akcentē savu piederību divām valstīm – Latvijai un Polijai, prezentācijā izmantojot dziesmas poļu valodā, Polijas valsts simbolus, stāstot par tradīcijām un polisko garu skolā, J.Rozentāla Rīgas Mākslas vidusskola popularizē savu darbību mākslas jomā, gan iepazīstinot ar savu audzēkņu mūsdienu veikumu, gan ļaujot ielūkoties absolventu radošajās gaitās pēc skolas beigšanas.

Daudz sarežģītāka par iepriekš minētajām pieejām ir **katra indivīda lomas atainojums skolas kopējā tēla veidošanā**. Dažkārt mēs aizmirstam, ka nepārstāvam tikai sevi, bet vienlaikus ar savu personību nesam vēstījumu citiem par ģimeni, skolu, darbavietu, citu iestādi, organizāciju vai sociālu grupu, kurai piederam. Šis aspekts vēl paver plašas pedagoģiskā un vienlaikus radošā darba iespējas izglītības iestādēm. Skolas kultūrvides veidošana un attīstīšana ir mērķi, uz ko tiekties.

Konkursu „Mana skola” un „Mana skola dziesmu svētku zīmē” norises laikā žūrijas komisijai, darbu autoriem, konkursu īstenotājiem un atbalstītājiem izkristalizējušies daži kopīgi secinājumi un *metodiskie ieteikumi skolu prezentāciju veidošanā*.

- Katrai skolai būtu vērtīgi izveidot skolas prezentācijas materiālu, kas var kalpot kā informatīvs, izglītojošs un reprezentatīvs materiāls izlaidumos, skolas jubilejās, salidojumos, dažādos svētkos, viesu pieņemšanās un citās skolas aktivitātēs.
- Pamatnostādne veidojot prezentāciju ir savas skolas savdabības atspoguļojums, netradicionāls skatījums, kas palīdzētu padarīt īpašu savu skolu daudzu citu skolu vidū.
- Prezentācijā jāparāda, jāatklāj un jājūt pašu skolēnu redzējumu un piederības izjūta skolai. Par īpaši augstas raudzes skolotājiem mēs esam kļuvuši tad, kad mūsu audzēkņi mūs pārspēj un mēs jau varam mācīties no viņiem, taču, lai tā notiktu, mums jāļauj viņiem darboties un iegūt pieredzi, pašiem sev atvēlot konsultantu lomu. Uzdevums ir grūts, taču paveicams.

Prezentācija ir tikai izveidotā tēla atspoguļojums, taču vispirms šis tēls visiem kopā ir jāierauga, jāizveido un pašiem jāatpazīst ne tikai svētku reizēs, bet arī skolas ikdienā, lai to ieraudzītu citi. Latvijā ir vairāk kā 1000 skolu, bet, vai esam pamanījuši, ka katrai no tām ir savas bērnu čalas, savs klusums gaitenīs, savas zvana skaņas, kas vēstī par stundas sākumu un aicina starpbrīdī, sava aura, savas īpašās vērtības un tradīcijas? Mūsu uzdevums ir iemācīties lepoties ar šīm īpašajām vērtībām, ar savu neatkārtojamību.